

Poboljšavanje učinkovitosti europskih radnih vijeće i socijalnog dijaloga u europskom sektoru papirnih proizvoda

Plan
UNI Europa
Graphical
& Packaging

UNI europa
graphical &
packaging
global
union

Poboljšavanje učinkovitosti
europskih radnih vijeće i socijalnog
dijaloga u europskom sektoru
papirnih proizvoda

Plan
UNI Europa
Graphical
& Packaging

Uvod

Sektorom papirnih proizvoda u Europi dominira mali broj velikih multinacionalnih tvrtki, uključujući Kimberly Clark, SCA, Sofidel, WEPA, Tronchetti i Lucart, 6 tvrtki koje same kontroliraju 70 - 80% europskog tržišta.

Europski sektor za papirne proizvode je prošao kroz ekonomsku i financijsku krizu gotovo netaknut. Danas je sektor u poprilično dobroj poziciji i očekuje se da će nastaviti širiti svoje tržište u sljedećih deset godina.

Dok sektor ima snažne izgleda za rast u Središnjoj i Istočnoj Europi, Aziji i Latinskoj Americi, očekuje se da će rast u Zapadnoj Europi biti umjeren.

Od početka 2010. god., sektor je prošao kroz val konsolidacije i rekonstrukcije u Europi, kao što svjedoči i SCA, koja je u 2011. god. preuzela od Georgia Pacific njene marke papirnih proizvoda (2011.) i njenu europsku diviziju (2012). Ta akvizicija je dovela do poduzimanja mjera restrukturiranja, sa zatvorenim postrojenjima u Francuskoj, Engleskoj i Španjolskoj. Sofidel je daljnji primjer. Stekao je tvrtku iz Ujedinjenog Kraljevstva, NTG Mill, 2013. god. i stupio na Mađarsko tržište nakon stjecanja tvrtke Forest Paper 2016. god.

S obzirom na to da se očekuje da će se ovaj val konsolidacije i rekonstrukcije u sektoru nastaviti nadolazećih godina, smatralo se hitnim i važnim za UNI Europa Graphical&Packaging da sazove sastanak ključnih sindikalnih predstavnika iz sektora kako bi pomogli bolje razumjeti razvoj sektora, analizirati povezane posljedice – posebice s obzirom na njihov socijalni utjecaj – i utvrditi odgovore Europske Unije ciljane na razvoj održivog i društveno odgovornog Europskog sektora za papirne proizvode.

Inicijativa UNI Europa Graphical&Packaging

Uz financiranje Komisije, UNI Europa Graphical & Packaging je proveo projekt u kojem su raspoložive informacije podijeljene i analizirane na 2 sastanka skupina sindikalnih stručnjaka, kao i na konačnoj europskoj konferenciji koja je okupila ključne sindikalne predstavnike iz sektora. Pozvani su također predstavnici poslodavaca da sudjeluju u ovoj konferenciji.

Prvi stručni sastanak završio je boljim razumijevanjem ekonomskog razvoja sektora, usporedbom raznih radnih uvjeta po zemljama i po tvrtkama (radno vrijeme, organizacija rada, pristup stručnom usavršavanju, itd) i procjenom socijalnog utjecaja mjera restrukturiranja.

Drugi stručni sastanak usredotočio se na pitanja vezana za zdravlje i sigurnost radnika u sektoru papirnih proizvoda, i rezultirao je popisom glavnih rizika kojima su radnici izloženi. Izmjena informacija između stručnjaka usredotočila se na zdravlje i sigurnost radnika, gledajući na situaciju od zemlje do zemlje i od tvrtke do tvrtke.

Europska konferencija omogućila je većoj grupi predstavnika radnika da uzmu na razmatranje nalaze sastanaka dviju stručnih grupa. Također je pridonijela široj razmjeni informacija s obzirom na nalaze stručnih grupa. Predstavnici poslodavaca također su pozvani na konferenciju, omogućavajući prvu raspravu između socijalnih partnera na europskoj razini.

Zaključci Europske konferencije su navedeni u sljedećem planu sastavljenom od strane UNI Europa Graphical&Packaging (pogledati ispod) i usvojeni su u gradu Lucca 20. listopada 2017.

Industrija papirnih proizvoda uključuje kapitalno intenzivne proizvodne aktivnosti i aktivnosti obrade koje zahtijevaju intenzivniji rad

Sektor papirnih proizvoda uključuje proizvodnju matičnih rola, kao i njihovu obradu u gotov proizvod namijenjen pojedincima ali i za profesionalne subjekte (poduzeća, zajednice, itd.): toaletni papir, maramice, rupčići, papirnati ubrusi, salvete i industrijske maramice. Glavne tvrtke u sektoru su integrirane kroz cijeli vrijednosni lanac.

Papirna industrija stoga se sastoji od dvije specifične aktivnosti:

- Aktivnost proizvodnje „materijala“ je vrlo intenzivna industrija. Uzimajući u obzir njihovu gustoću, proizvodi se jednostavno transportiraju, tako da dostupno tržište za matične role pokriva Europu, pa čak i svijet.
- Aktivnosti obrade su manje kapitalno intenzivne i zahtijevaju intenzivniji rad. Dok su velike međunarodne grupe prisutne, također uključuju značajan broj SMEa (malo i srednje poduzeće).

Europsko tržište koje uživa strukturni rast, uključujući zrele ekonomije

Globalnu potražnju papirnih proizvoda prvenstveno potiču gospodarstva u nastajanju, posebice Kina, zahvaljujući rastu populacije i promjenama u obrascima potrošnje u tim zemljama. Ali također prolazi kroz strukturni rast na europskoj razini: dok je potrošnja papira Europe pala za 9% između 2005 i 2016 (zbog smanjenja upotrebe grafičkog papira od 30% uzrokovanog dematerijalizacijom informacija), potražnja papirnih proizvoda je porasla za 7% tijekom tog perioda na 7 milijuna tona, zahvaljujući:

- Inovaciji proizvoda koju su predložili proizvođači, potičući povećanu potrošnju jednokratnih proizvoda
- Slaba sposobnost drugih proizvoda da zamjene papirne proizvode (primjerice, akvizicija tržišnog udjela papirnatih ubrusa sušilicama za ruke s prisilnim zrakom je beznačajna)
- Razvoj životnih stilova.

Potencijal rasta stoga je stvaran u Europi, pogotovo jer kontinent još uvijek ima razine potrošnje po glavi stanovnika znatno ispod onih u Sjevernoj Americi. Do 2030., očekuje se da će potražnja papirnih proizvoda porasti za 1.5% i 3.2% godišnje, odnosno, u Zapadnoj Europi i Središnjoj i Istočnoj Europi (osim Rusije).

S obzirom na njegov potencijal rasta i njegovu razinu profitabilnosti – značajno veći nego u drugim papirnim asortimanima – sektor papirnih proizvoda privlači investiciju. Postoje brojni projekti koji uključuju nove papirne strojeve: 1.120 tisuća tona novog kapaciteta očekuje se u Europi između 2016. i 2020., uključujući 587 tisuća tona u Zapadnoj Europi (uglavnom na Iberijskom poluotoku) i 533 tisuća tona u Središnjoj i Istočnoj Europi.

Kao rezultat toga, očekuje se da će se smanjiti stopa iskorištenja europske industrije do 2019. godine, ali bi se trebala početi ponovno povećavati do 2021. Očekuje se da će u zapadnoj Europi postići visoku razinu (91% u 2021. godini¹), ali da će biti niža u Središnjoj i Istočnoj Europi (87%), s obzirom da je stopa iskorištenja kapaciteta glavna odrednica profitabilnosti papirnih mlinova.

¹ Na temelju projekata poznatih do danas

Industrija koja je prošla kroz dubinsko restrukturiranje tijekom posljednjeg desetljeća

Europsko tržište papirnih proizvoda je postalo visoko koncentrirano, uglavnom na inicijativu SCA grupe (sada Essity²) koja, sa akvizicijom Georgia Pacific Europe u 2012. god., pojavilo se kao neosporni vođa: Essity je sada odgovorna za 30% europskog kapaciteta. Nakon tog spajanja slijedile su prodaje imovine – s obzirom na zabrinutosti konkurencije koje je zabilježila Europska komisija – ali i velika rekonstruiranja i ček zatvaranje lokacija.

Obiteljska poduzeća, uglavnom talijanska, također su pokazala snažan razvoj kroz stvaranje novih kapaciteta ili akvizicija: Sofidel, ICT, Lucart (Italija), Wepa (Njemačka), Renova (Portugal). Te tvrtke uglavnom su temeljile svoj poslovni model na trgovačkim markama s tržišnim udjelima od preko 50% u Zapadnoj Europi (u usporedbi s 20% u Sjevernoj Americi), uzimajući u obzir snagu sektora maloprodaje, koji je visoko koncentriran u Europi, i zbog činjenice da potrošači zapravo ne vide dodatnu vrijednost marki (osim kad se radi o rupčićima). Ali ta obiteljska poduzeća su postupno ušla na tržište marki (kroz akvizicije ili osnivanja), koje je značajno profitabilnije od onog maloprodajnih marki.

Od spajanja SCA/Georgia Pacific, spajanja su bila na vrlo ograničenoj mjeri, s akvizicijama malih poduzeća, ili smo tvornica. Često su inicirana od strane obiteljskih SMEa ili investicijskih fondova, privučeni razvojem i profitabilnošću papirnih proizvoda. Svjedočimo početku dekoncentracije tržišta papirnih proizvoda i smanjenju udjela velikih popisanih grupa, što predstavlja 38% top 100 proizvođača papirnih proizvoda u Europi – u usporedbi s 40% za obiteljske ili pojedinačne tvrtke i 7% za investicijske fondove.

S obzirom na trenutačnu ravnotežu snage i rizika narušavanja tržišnog natjecanja, nova velika spajanja se vjerojatno neće pojaviti u Europi. Umjesto toga, očekuje se više spajanja između igrača srednje veličine i ulazak novih igrača iz Azije i Srednjeg istoka.

Glavni europski proizvođači su također postali internacionalizirani. SCA je uspostavila operacije u Sjevernoj i Južnoj Americi, i u novije vrijeme u Aziji; Sofidel se preselio u Sjedinjene Američke Države 2012. god. S druge strane, sjevernoameričke grupe Georgia Pacific i Procter & Gamble povukle su se na svoja domaća tržišta. Samo Kimberly Clark, na 4. mjestu u Europi, je još uvijek prisutan na ovom tržištu ali je umjesto toga u postupku smanjenja svojih sposobnosti.

² Nakon odvajanja šumarske djelatnosti i proizvodnje pulpe i papira 2017. godine

Potrebe za zapošljavanjem i vještinama koje bi trebale biti pogođene povećanjem produktivnosti i digitalizacijom

Kao i sa papirnom industrijom u cijelosti, europska industrija papirnih proizvoda je ostvarila značajne dobitke u produktivnosti rada, s obzirom na:

- Instalaciju papirnih strojeva s većim prosječnim kapacitetom (osoblje dodijeljeno stroju relativno je fiksno, bez obzira na kapacitet)
- Koncentraciju kapaciteta za obradu, osobito za proizvode gdje je trošak logistike manje diskriminativan (plosnati proizvodi kao što su rupčići, salvete itd.)
- Poboljšanje tehničkog učinka alata za proizvodnju i obradu
- Povećanu automatizaciju i robotizaciju.

Dakle, iako nema objavljenih informacija o radnoj snazi europske industrije papirnih proizvoda (u Europi ima oko 38.000 zaposlenika u 7 najvećih grupa: Essity, Kimberly Clark, Sofidel, ICT, Lucart, Wepa i Metsä Tissue), postoji praznina između njihovog razvoja i proizvodnje. Naime, nakon povećanja produktivnosti, dvije glavne grupe (Essity i Kimberly Clark) prošle su kroz značajno rekonstruiranje i umjesto toga smanjuju kapacitete kao odgovor na politike širenja obiteljskih grupa i novih sudionika.

Radnici u sektoru papirnih proizvoda koje je intervjuirala Uni Europa zapravo spominju da je većina reorganizacija provedenih u njihovim tvrtkama u skladu s ciljevima smanjenja troška i/ili tehnološkim promjenama.

Ovaj razvitak bi trebao nastaviti u svjetlu procesa digitalizacije koji dolazi do izražaja u papirnoj industriji, a posebice u industriji papirnih proizvoda. Dok digitalne tehnologije (automatizacija, robotizacija, predvidivo održavanje, veliki podaci, itd.) postaju uobičajene, postoji ogroman prostor za unaprjeđenje unutar industrije i sada je teško procijeniti opseg i ukupni utjecaj.

U tom kontekstu, broj ljudi koji će se mobilizirati vjerojatno će se značajno smanjiti, a pristup određenim ključnim vještinama će biti presudan i trebala bi postojati raširenija transformacija radnih mjesta. Ali reorganizacije i investicijske politike usredotočene na povećanje produktivnosti su dovele do uništenja radnih mjesta i starenja radne snage u industriji. Sposobnost razvijanja i korištenja novih vještina je također glavno pitanje za sektor.

Iako se zaposlenici u sektoru papirnih proizvoda oslanjaju na veliko iskustvo i tehničke vještine, njihova razina početne obuke je u pravilu niska u Europi, kao i u cijeloj papirnoj industriji. U tom kontekstu, pitanje nastavka obuke je ključno za promicanje prilagodbe radnika, ali i za osiguravanje

njihove unutarnje profesionalne mobilnosti, ili čak vanjske profesionalne mobilnosti u slučaju onih čija radna mjesta nisu mogla biti spašena. Međutim, čini se da se trećini radnika u sektoru odbio zahtjev za obuku posljednjih godina.

Zdravlje i sigurnost: stanje stvari i perspektive

UNI Europe Graphical&Packaging provela je istraživanje o zdravstvenim i sigurnosnim pitanjima za radnike u sektoru. Ovo istraživanje je provedeno sa šest multinacionalnih tvrtki koje djeluju u Europskoj uniji, uključujući Kimberly Clark, Sofidel, SCA, Wepa, Tronchetti i Lucart Group. Svrha istraživanja nije bila samo procijeniti zdravstvene i sigurnosne rizike, nego također identificirati dobre prakse i predložiti preporuke za smanjenje tih rizika.

Posljednjih godina postignut je značajan napredak na području zdravlja i sigurnosti. Nakon usvajanja učinkovitih mjera sigurnosti, fatalne nezgode na radu postale su izuzetno rijetke.³ Te mjere uključuju, na primjer, poboljšanje sigurnosti oko područja prometa vozila i u smislu mehaničkog rukovanja. To također uključuje poboljšanje metoda procjene rizika s kojima su predstavnici sindikata sve više povezani, pogotovo u odnosu na procjenu i prijedloge za poboljšanje nakon događanja nezgode. Mnoga sigurnosna i zdravstvena pravila su usvojena s obzirom na odabir i korištenje opreme ili čak rizike povezane s kemikalijama i nezgodama na radu.

Međutim, još uvijek su potrebna poboljšanja. Rezultati istraživanja pokazuju da su buka, izlaganje kemikalijama, prašini i promjenama temperature identificirani od strane ispitanika kao glavni rizici vezani za radno okruženje. U slučaju kemikalija, njihovi dugoročni učinci se teško identificiraju jer se ti proizvodi vrlo redovno mijenjaju na mjestu proizvodnje, što onemogućuje provođenje dugoročnih ispitivanja. To je na primjer slučaj sa kemikalijama koje se trenutno koriste u proizvodnji papira bez vode.

Ispitanici su također naglasili da stres uzrokovan organizacijom posla na temelju maksimiziranja proizvodnje, dovodi do neprekidnog rada radnika. Kao rezultat toga, radnicima je teško uskladiti posao i privatni život, a noćni rad, česte promjene radnih mjesta te osjećaj rada pod pritiskom su identificirani kao glavni psiho-socijalni rizici unutar sektora.

³ Pogledati također primjere dobre prakse navedene u izvješću Industrialla pod nazivom "Izvješće o dobroj zdravstvenoj i sigurnosnoj praksi u europskoj industriji pulpe i papira".

Postoje također značajne razlike između zemalja i multinacionalnih tvrtki u smislu kako kategorizirati i zabilježiti nezgode na radnom mjestu, što otežava uspostavljanje pouzdanih i usporedivih informacija na europskoj razini. Pored toga, određene menadžerske prakse kao što su dodjela bonusa gdje nema nezgoda mogu dovesti do znatnog fenomena neizvješćavanja.

Konačno, pitanje korištenja vanjskih suradnika, koje je široko rasprostranjeno u području logistike, ne može se minimizirati. Podugovaranje otežava kontrolu radnih uvjeta tih radnika, koji također nemaju uvijek pristup odgovarajućoj obuci u zdravstvu i sigurnosti.

U svjetlu ovih nalaza predlažemo sljedeće preporuke:

Na europskoj razini:

- Sve tvrtke u sektoru trebale bi uspostaviti europska radnička vijeća, a pitanja zdravlja i sigurnosti potrebno je redovito razmatrati;
- Zaključiti europske okvirne sporazume koji pokrivaju sve socijalne standarde koje je odredila Međunarodna organizacija rada u svim europskim tvrtkama da se standardizira zdravstvene i sigurnosne sustave u svim državama članicama i na svim lokacijama;
- Neophodno je usvojiti identičan sustav procjene rizika u svim zemljama Europske unije kako bi se usporedbe moglo napraviti na razini sektora.

Na nacionalnoj razini:

Potrebno je poboljšati radne uvjete:

- Usvojiti standardizirane zajedničke standarde za maksimalnu dopuštenu temperaturu, kvalitetu zraka i definicije nesreća i incidenata;
- Da bi se postigao cilj "nulte nezgode", potrebno je donijeti posebna pravila o sigurnosti prometa i mehaničkog rukovanja i proširiti ih na sve lokacije diljem Europske unije.

Također je potrebno unaprijediti organizaciju rada kako bi se smanjili psihosocijalni rizici:

- Usvojiti pravila za usklađivanje rada i privatnog života kako bi se smanjilo mentalno opterećenje i stres;
- Smanjiti korištenje podugovaranja;
- Unaprijediti informacije i komunikaciju između zdravstvenih i sigurnosnih odbora i tvrtke.

Plan UNI Europa Graphical&Packaging za europski sektor papirnih proizvoda

(Usvojeno u Lucci, 20. listopada 2017.)

1. Uspostava mreže Europske unije za sektor papirnih proizvoda

Predstavnici sindikata nazočni na Europskoj konferenciji u Lucci održanoj od 19. do 22. listopada 2017. odlučili su uspostaviti između sebe mrežu Europske unije za sektor papirnih proizvoda. Ova mreža će omogućiti nastavak izmjena informacija između predstavnika sindikata i, kad je to potrebno organizaciju zajedničkih mjera ili transnacionalnih mjera solidarnosti sindikata.

UNI Europa Graphical&Packaging i federacije nacionalnih sindikata za sektor će nastojati proširiti ovu mrežu, dovodeći dotične zastupnike sindikata u sve europske zemlje.

Mrežom sindikata će koordinirati UNI Europa Graphical&Packaging i ključne nacionalne sindikalne federacije za sektor.

UNI Europa Graphical&Packaging će kontaktirati IndustriAll Europe kako bi raspravili najbolji način koordinacije mreže.

UNI Europa Graphical&Packaging zajedno sa UNI Graphical&Packaging kontaktirati će IndustriAll kako bi istražili mogućnosti povezivanja ove mreže s drugim postojećim mrežama na globalnoj razini.

2. Nužnost nastavka redovne razmjene informacija

Predstavnici sindikata odlučni su nastaviti redovito izmjenjivati informacije unutar mreže Europske unije. Ova razmjena informacija će se odnositi uglavnom na:

- promjene u rasponu aktivnosti dotičnih tvrtki kao rezultat novih ulaganja, spajanja i akvizicija
- mjere restrukturiranja poduzeća
- usporedba radnih uvjeta po zemljama i po tvrtkama
- uvjeti za zdravlje i sigurnost radnika u sektoru.

Ukoliko je to neophodno, UNI Europa Graphical&Packaging će, uz pomoć vanjskih

savjetnika, predvidjeti mogućnost provođenja daljnjih istraživanja u cilju analiziranja određenih specifičnih pitanja, na primjer, vezanih za radne uvjete.

3. Potreba za instalaciju pravilno koordiniranih nacionalnih i europskih informativnih i konzultacijskih tijela

Sve tvrtke u sektoru, u suradnji sa zainteresiranim sindikalnim organizacijama, trebale bi instalirati informativna i konzultacijska tijela na nacionalnoj i europskoj razini. S obzirom na okolnost da tvrtke u sektoru redovito rastu kroz spajanja i akvizicije, od ključne je važnosti da se predstavnici radnika pravilno informiraju i konzultiraju prije donošenja bilo kakvih odluka, omogućujući im predviđanje negativnih utjecaja svih mjera restrukturiranja.

Predstavnici radnika sa mjestima u takvim informativnim i konzultacijskim tijelima osnovnim od strane tvrtki na nacionalnoj i europskoj razini su odgovorni za protok informacija između dviju razina. Samo dobro povezana i dobro koordinirana tijela za informiranje i konzultaciju mogu dodati informaciju na europskoj razini informaciji primljenoj na nacionalnoj razini i obratno. Takvo međusobno povezivanje također mora dovesti do poboljšanja konzultacije, jer mišljenja dana od strane predstavnika radnika na svakoj od dvije razine mogu biti bolje koordinirana.

4. Kolektivne i/ili pravne radnje

UNI Europa Graphical&Packaging i njene podružnice ne mogu i neće prihvatiti ga-

ženje prava radnika u sektoru. Odlučni su osuditi svaku prijavljenu povredu prava, poduzimajući kolektivne i/ili pravne radnje na nacionalnoj i/ili europskoj razini.

Takva se prava odnose npr. na radno vrijeme, plaćanje prekovremenog rada, informiranje i konzultaciju radnika na nacionalnoj i europskoj razini, zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika itd.

S obzirom na sve veći rasizam i diskriminaciju u Europi, svi članovi mreže Europske unije za sektor papirnih proizvoda odlučili su učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi iskorijenili takve prijetnje u svim proizvodnim pogonima.

5. Unaprjeđivanje pristupa radnika obučavanju

S razvojem tehnologije, strojevi koje tvrtke koriste postaju sve važniji i sofisticiraniji, što znači da bi se radnicima trebao omogućiti bolji pristup obučavanju. Međutim, čini se da zahtjev jednog od tri radnika koji traže obučavanje odbija u zadnjih pet godina.

UNI Europa Graphical&Packaging i nacionalne federacije sindikata nastojat će se obratiti korporativnim upravnim tijelima te nacionalnim i europskim organizacijama poslodavaca s ciljem poboljšanja socijalnog dijaloga na svim razinama, naglašavajući potrebu za boljim pristupom radnika obučavanju.

Pružanje suvremenih i unaprijeđenih vještina, odgovarajuća obuka predstavlja dodatno jamstvo zapošljivosti radnika, otvara mogućnosti razvoja karijere i sprečava zdravstvene i sigurnosne rizike.

6. Unaprjeđivanje zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta radnika

Zahvaljujući razmjeni informacija, predstavnici sindikata mogu nastojati prenijeti zdravstvene i sigurnosne sheme/programe koji su već isprobani i uspješni u drugim tvrtkama/zemljama u svoju tvrtku/zemlju (npr. bočne šipke za viličare).

UNI Europa Graphical&Packaging smatra da se dodatna temeljita istraživanja/ankete trebaju provesti s obzirom na zdravstvene rizike za radnike, uključujući:

- Izlaganje radnika buci, kemijskim proizvodima, prašini, visokim varijacijama temperature kao i slabo ventiliranim prostorijama
- Rizici vezani za stres, uključujući noćni rad, rad na dužnosti, velik radni pritisak, česte promjene radnog mjesta.

Analiza provedena od strane UNI Europa Graphical&Packaging pokazuje da europska radna vijeća trebaju obratiti veću važnost pitanjima zdravlja i sigurnosti. Zastupnici sindikata na europskim radnim vijećima trebaju se usredotočiti na stavljanje pitanja zdravlja i sigurnosti na dnevni red sastanaka i praćenje takvih pitanja češće.

7. Razvijanje europskog socijalnog dijaloga

UNI Europa Graphical&Packaging i dotične nacionalne organizacije sindikata započeti će pristupanjem korporativnim upravnim tijelima glavnih tvrtki u sektoru s ciljem uspostavljanja zajedničke informativne radne grupe sa zadatkom identificiranja tema i pitanja od zajedničkog interesa.

Nakon što se te teme i pitanja identificiraju, bit će pokrenuta zajednička istraživanja/ankete.

Zajedničke europske preporuke koje su usmjerene na primjer na sve socijalne partnere u sektoru mogu se potom sastaviti na temelju rezultata ankete/istraživanja.

UNI Europa Graphical&Packaging će kontaktirati industriAll Europe kako bi utvrdili kako najbolje dalje razviti suradnju oko europskog socijalnog dijaloga.

8. Implementacija i nadgledanje ovog plana

Radna skupina sastavljena od ključnih sindikalnih federacija sektora i UNI Europa Graphical&Packaging sekretarijata treba se uspostaviti, sa zadaćom implementiranja i nadgledanja ovog plana. Ona će pomoći podružnicama u provedbi mjera navedenih u planu, pri izradi prijedloga vezanih za buduće aktivnosti, i nadgledanje razvoja sektora papirnih proizvoda u Europi.

*UNI Europa Graphical&Packaging zahvaljuje
Université Libre de Bruxelles (ULB) i Syndex za
njihov doprinos izradi ovog dokumenta.*

Bruxelles, studeni 2017.

Uz finansijsku potporu
Europske komisije.

Rue Joseph II 40
1000 Bruxelles
www.uni-europa.org

